

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА АКАДЕМІЯ»
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Факультет спеціальної освіти та соціально-гуманітарних наук
Кафедра спеціальної освіти

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ
ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ**

для здобувачів вищої освіти другого курсу
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 016 Спеціальна освіта
освітньо-професійної програми
«Психокорекційна педагогіка та психологія»

Запоріжжя

2025

УДК 376+159.98]:378.147.091.33-027.22(072)

М 54

Укладачі: Горшкова Г. В., доктор філософії, доцент, Дергач М. А., доктор педагогічних наук, професор, Турубарова А. В., доктор психологічних наук, доцент

Обговорено на засіданні кафедри спеціальної освіти

від 05.03.2025 протокол № 10

Рекомендовано та затверджено

навчально-методичною радою

від 28.04.2025 протокол № 4

Рецензент:

Л. М. Ніколенко, кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри педагогіки та спеціальної освіти Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

М 54 Методичні рекомендації щодо організації та проведення переддипломної практики здобувачів вищої освіти другого курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 016 Спеціальна освіта освітньо-професійної програми «Психокорекційна педагогіка та психологія» / укл.: Г.В. Горшкова, М. А. Дергач, А. В. Турубарова. Запоріжжя: Вид-во Хортицької національної академії, 2025. 48 с.

У методичних рекомендаціях подано опис етапів та завдань переддипломної практики, вимоги до змісту та оформлення звітної документації для здобувачів вищої освіти другого курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 016 Спеціальна освіта освітньо-професійної програми «Психокорекційна педагогіка та психологія»

УДК 376+159.98]:378.147.091.33-027.22(072)

© КЗВО «Хортицька національна
навчально-реабілітаційна академія»

ЗОР, 2025

ЗМІСТ

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ	4
ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	9
БАЗИ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ.....	13
ОСНОВНІ ЕТАПИ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ.....	14
ЗВІТНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ.....	16
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ	18
ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	19
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	21
ДОДАТКИ.....	24
Додаток А.....	24
Додаток Б.....	25
Додаток В	26
Додаток Г	31
Додаток Д.....	33
Додаток Е	43

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Метою переддипломної практики є формування інтегральної, загальної та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей майбутнього вчителя-дефектолога у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Завдання практики:

- навчити вирішувати складні завдання/проблеми спеціальної та інклюзивної освіти, що передбачає проведення досліджень;
- продовжити формувати професійні компетентності фахівців зі спеціальної та інклюзивної освіти;
- поглибити та вдосконалити теоретичні знання, встановити їх зв'язок з практичною діяльністю;
- розвивати здібності і сприяти самореалізації здобувачів освіти, для формування їх власного стилю діяльності;
- сприяти творчому і дослідницькому підходам здобувачів освіти до професійної діяльності;
- розвивати вміння застосовувати теоретичні знання, діагностичні методики та методичні розробки в конкретних педагогічних ситуаціях та в процесі проведення дослідження та/або здійснення інновацій;
- вдосконалювати вміння й навички організації самостійного наукового дослідження, коригування дослідницької роботи у здобувачів освіти;
- формувати готовність до свідомого професійного самовдосконалення та навички професійної рефлексії.

Практика переддипломна спрямована на забезпечення формування наступних компетентностей (згідно зі стандартом вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти – ступеня магістра – з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта):

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-3. Здатність працювати в команді.

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК-5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами (залежно від спеціалізації).

СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.

СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.

СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК-6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.

СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.

СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища.

СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен досягти таких програмних результатів навчання:

РН1. Здійснювати аналіз еволюційних процесів у сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв'язання наявних проблем.

РН2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

РН3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.

РН4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки.

РН5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування,

обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.

РН6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.

РН7. Робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.

РН8. Приймати ефективні рішення з питань спеціальної та інклюзивної освіти, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати їх розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, зокрема, вимоги споживачів; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

РН9. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

РН10. Відшуковувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

РН11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

РН12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.

РН13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та

ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей.

РН14. Створювати та реалізовувати наукові розробки та/або освітні проекти, спрямовані на підвищення якості організації освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами.

У процесі засвоєння дисципліни здобувач освіти має набути таких соціальних навичок (soft-skills):

- володіти навичками міжособистісної взаємодії;
- будувати ефективну комунікативну взаємодію із суб'єктами освітнього процесу;
- дотримуватись етичних принципів комунікації та культури у професійній діяльності;
- проявляти автономність і відповідальність у професійній діяльності;
- проявляти ініціативність у використанні інноваційних освітніх технологій в освітній діяльності.

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Права і обов'язки керівника практики від Хортицької національної академії

1. Організовувати, супроводжувати та контролювати загальний процес проходження практики здобувачами освіти відповідно до силабусу переддипломної практики та затвердженого календарного графіку проходження практики, дотримуючись принципів доброчесності.

2. Забезпечувати здобувачів освіти базою для проходження переддипломної практики, провести установчу нараду з переддипломної практики.

3. Створити необхідні умови для отримання й закріплення знань у здобувачів освіти в галузі психокорекційної педагогіки, відповідно до завдань переддипломної практики.

4. Керувати роботою здобувачів освіти на всіх етапах проходження переддипломної практики з метою своєчасного виконання завдань практики, передбачених силабусом.

5. Консультувати здобувачів освіти щодо складання календарного графіка проходження практики, виконання завдань переддипломної практики, ведення щоденника, оформлення звітної документації.

6. Перевіряти надані здобувачами освіти виконані завдання переддипломної практики, надавати поради щодо їх вдосконалення.

7. Організовувати і проводити звітну конференцію з проходження здобувачами освіти переддипломної практики, оцінювати виконані завдання, та виставляти підсумковий бал з переддипломної практики відповідно до критеріїв оцінювання виконаних здобувачами освіти завдань, схеми нарахування балів та шкала оцінювання.

8. Надавати у щоденник переддипломної практики висновок від Хортицької національної академії про проходження практики здобувачем освіти та отриманий ним бал.

9. Збирати та систематизувати матеріали надані здобувачами освіти під час проходження переддипломної практики та передає їх на кафедру для тривалого зберігання.

10. По завершенню переддипломної практики заповнювати звіт щодо проходження переддипломної практики здобувачами освіти та надавати його у відповідні підрозділи Хортицької національної академії.

Права і обов'язки керівника від бази практики

1. Організовувати роботу, контролювати дотримання техніки безпеки та трудової дисципліни здобувачами освіти на виробничому місці у закладі бази практики відповідно до силабусу переддипломної практики, дотримуючись принципів доброчесності

2. Закріплювати за здобувачами освіти керівника/ів переддипломної практики та відповідний клас/групу дітей.

3. Знайомити здобувачів освіти з базою практики під час екскурсії закладом.

4. Створювати необхідні умови, надавати консультації та поради щодо отримання й закріплення знань у здобувачів освіти в галузі психокорекційної педагогіки, виконання завдань силабусу переддипломної практики.

5. Керувати роботою здобувачів освіти на всіх етапах відповідно до календарного графіку проходження переддипломної практики, цілей і завдань бази практики та силабусу переддипломної практики.

6. Надавати у щоденник практики відгук й оцінку якості проведеної здобувачам освіти переддипломної практики.

7. Порухувати (за необхідністю) перед керівником практики від Хортицької національної академії питання про зняття з практики здобувачів освіти, які не дотримуються правил внутрішнього розпорядку та виробничої дисципліни.

Права і обов'язки здобувача освіти під час практики

Здобувач освіти під час практики має право на:

1. Самостійний вибір бази практики, відповідно до умов, викладених у п. «Бази переддипломної практики».
2. Забезпечення силабусом переддипломної практики та необхідною нормативно-правовою документацією.
3. Організаційну та методичну допомогу від керівників практики кафедри спеціальної освіти Хортицької національної академії.
4. Поточні консультування з усіх проблемних питань у керівника практики, методиста, вчителя-дефектолога або інших членів педагогічного колективу закладу або команди психолого-педагогічного супроводу бази практики.
5. Користування бібліотекою, методичним оснащенням, навчальними матеріалами, дидактичними посібниками, технічними засобами тощо Хортицької національної академії та закладу бази практики.
6. Участь у засіданнях команд психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами, конференціях, семінарах, педагогічних радах, відкритих заняттях тощо.
7. Проведення психолого-педагогічних досліджень за тематикою наукових досліджень.
8. Внесення пропозицій та побажань щодо вдосконалення організації та умов проведення переддипломної практики на посаді вчителя-дефектолога.

Обов'язки здобувача освіти під час практики:

1. Щоденно відвідувати місце проходження переддипломної практики та вчасно виконувати завдання практики.
2. Раціонально використовувати час практики з метою отримання нових знань і вмінь зі спеціальності.
3. Проявляти самостійність та творчий підхід у підготовці та проведенні всіх етапів педагогічного експерименту.

4. Надавати допомогу працівникам закладу (вчителям-дефектологам, вчителям, вихователям, психологам, адміністрації).

5. Дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку, охорони праці та протипожежної безпеки.

6. Протягом практики вести необхідну, за силабусом практики, документацію. Своєчасно заповнювати та подавати на перевірку щоденник практики, підготувати звітну документацію та всі необхідні методичні матеріали практики та своєчасно надати їх керівникам практики.

БАЗИ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

1. Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради (*центр комплексної реабілітації дітей з інвалідністю та дітей, які належать до групи ризику щодо отримання інвалідності, санаторна школа з дошкільними групами*).

2. Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради (*науковий ліцей Хортицької національної академії*).

3. Інші заклади освіти (за домовленістю), до складу яких включено посаду вчителя-дефектолога. До них належать спеціальні та компенсуючого типу заклади дошкільної освіти, заклади дошкільної освіти з інклюзивною формою навчання; спеціальні заклади середньої освіти та заклади загальної середньої освіти з інклюзивною формою навчання; центри реабілітації дітей з особливими освітніми потребами, приватні центри розвитку дітей; інклюзивно-ресурсні центри тощо.

ОСНОВНІ ЕТАПИ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Переддипломна практика складається з таких основних етапів.

1. Установчий етап.

Установчий етап передбачає проведення на базі Хортицької національної академії установчої наради, на якій здобувачі освіти знайомляться з базами практики, її змістом, метою, завданнями та основними вимогами, а також проходять інструктаж з техніки безпеки. В організації та проведенні установчої наради беруть участь здобувачі вищої освіти, керівники практики Хортицької національної академії. Про місце й час проведення наради оголошують заздалегідь. Установча конференція має бути проведена не пізніше першого дня від початку практики.

На цьому етапі:

- здобувачі вищої освіти отримують пакет документів (силабус практики, щоденник практики, договір на практику, направлення на практику (за потреби), методичні рекомендації щодо проходження переддипломної практики) на переддипломну практику;
- керівники переддипломної практики від академії повідомляють кожного здобувача освіти, який проходить практику, про місце, порядок та терміни її проходження, пояснюють обов'язки практиканта.

2. Педагогічно-практичний етап.

На цьому етапі відбувається: знайомство з установою, напрямками та змістом професійної діяльності бази практики; виконання завдань переддипломної практики.

Здобувачів освіти, які проходять практику, знайомлять з трудовим розпорядком, що існує у закладі, повідомляють, у яких підрозділах вони будуть працювати, хто буде керувати практикою. Практикант веде записи, які потім мають бути відображені у щоденнику практики. Якщо немає можливості

виконати якесь завдання відповідно до силабуса, здобувач освіти повинен повідомити про це керівника практики від Хортицької національної академії.

Якщо в період практики здобувач освіти захворіє, він повинен звернутися до лікувального закладу і повідомити про це керівника практики від Хортицької національної академії. Медичну довідку про хворобу потрібно здати у деканат факультету спеціальної освіти та соціально-гуманітарних наук Хортицької національної академії. Залежно від тривалості хвороби на факультеті ухвалюється рішення про продовження практики або про перенесення її на інший час.

3. Узагальнюючий етап.

Становить здійснення рефлексивного аналізу власної професійної діяльності в період проходження практики; підготовка, оформлення та передача на перевірку керівнику від Хортицької національної академії звітної документації та пакету виконаних завдань (матеріали практики); участь у публічному захисті результатів практики на заключній конференції.

На основі результатів аналізу отриманої звітної документації і пакету матеріалів практики, керівник практики від Хортицької національної академії визначає можливість допуску здобувача освіти до захисту практики і призначає термін її захисту (не пізніше ніж через тиждень після закінчення практики).

ЗВІТНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Щоденник практики здобувача освіти

Щоденник переддипломної практики – це офіційний документ, який відображає зміст і результати роботи, проведеної практикантом під час переддипломної практики. Ведення щоденника формує у здобувача освіти навичку планування, чіткої організації та аналізу своєї діяльності. Щоденник повинен містити:

- календарний графік проходження практики (підписаний керівником практики від Хортицької національної академії та керівником від бази практики;
- робочі записи під час практики (хід виконання завдань практики);
- відгук і оцінка роботи здобувача освіти під час практики (з підписом керівника практики від бази практики та печаткою закладу);
- висновок керівника практики від Хортицької національної академії про проходження практики здобувачем освіти (з оцінкою за практику і підписом керівника практики від Хортицької національної академії).

У разі дистанційного навчання щоденник подається на платформі Moodle (фото/скан сторінок з печатками та підписами (на відповідних сторінках) керівників від бази практики та Хортицької національної академії).

У разі навчання офлайн щоденник та звіт по закінченню переддипломної практики обов'язково подаються у паперовому вигляді заповнені, з усіма підписами та печатками керівників практики від бази і Хортицької національної академії.

Обов'язкова звітна документація, що подається на платформі Moodle

1. Щоденник практики.
2. Звіт з практики (друкований рукопис довільної форми, 2-3 сторінки основного тексту, див. Додаток А).
3. Календарно-тематичний план проходження практики (прописати у щоденнику, див. Додаток Б).

4. Копії таких сторінок рукопису кваліфікаційної (магістерської) роботи: титульна сторінка, зміст, вступ, список використаних джерел (мінімум 40 україномовних джерел за останні 7 років).

5. Текст тез на 3 сторінки.

6. Добір методик діагностики за темою кваліфікаційної (магістерської) роботи здобувача освіти та аналіз результатів констатувального етапу дослідження.

7. Добір практичних матеріалів для формувального етапу дослідження щодо шляхів розв'язання проблеми, яка пов'язана з темою кваліфікаційної (магістерської) роботи.

8. Презентація, що висвітлює зміст проходження практики.

Здобувач освіти, який не надав звітної документації, вважається таким, що не пройшов переддипломну практику.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Вимоги до оформлення тексту завдань:

- українська мова;
- формат аркуша А4;
- орієнтація книжкова;
- текстовий редактор Microsoft Word із розширенням *.doc, *.docx.;
- шрифт Times New Roman; кегль 14; міжрядковий інтервал 1,5; вирівнювання по ширині; абзацний відступ 1,25;
- розмірів полів: верхнє і нижнє – 20 мм, ліве – 30 мм, праве – 10 мм.

Всі матеріали здобувач освіти розміщує на власному Google-диску, а на платформі Moodle у відповідному завданні прикріплює у вигляді *гіперпосилання* на документ з правом редагування для керівника/ів практики.

ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Звіт з практики захищається здобувачем освіти (з диференційованою оцінкою) публічно комісії, до складу якої входять керівники практики від Хортицької національної академії, представники адміністрації закладу освіти (за згодою). До захисту допускаються здобувачів освіти, які виконали програму практики, своєчасно надали звітну документацію та отримали позитивний відгук керівника практики від закладу, що був базою практики.

Практикант готує до захисту виступ до 5 хвилин, в якому викладає основні результати практики, цікаві факти, подолані труднощі тощо. Здобувач освіти має супроводжувати виступ презентацією. Після цього члени комісії ставлять йому запитання. Після закритого обговорення, яке проводиться по закінченню процедури захисту практики всіма здобувачами освіти, члени комісії повідомляють здобувачам освіти отримані бали.

Захист практики комісія оцінює за національною шкалою, 100-бальною шкалою та системою ЄКТС, схему нарахування балів наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Схема нарахування балів

Види роботи	Кількість балів
Щоденник практики	15
Звіт з практики	5
Копії таких сторінок рукопису кваліфікаційної (магістерської) роботи: титульна сторінка, зміст, вступ, список використаних джерел (мінімум 40 україномовних джерел за останні 7 років)	15
Тези	15
Методики діагностики (не менше трьох) за темою кваліфікаційної (магістерської) роботи здобувача освіти та аналіз результатів констатувального етапу дослідження	20
Практичні матеріали для формувального етапу дослідження щодо шляхів розв'язання проблеми, яка пов'язана з темою кваліфікаційної (магістерської) роботи	25
Захист переддипломної практики та презентація	5
Разом	100

Запис щодо отриманих балів з практики керівники практики від Хортицької національної академії роблять у індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти в розділі «Практика» та заліковій відомості.

Звітна документація з переддипломної практики, яка не допущена до захисту, допрацьовується здобувачем освіти згідно із зауваженнями керівника практики від закладу вищої освіти й подається для повторної перевірки.

Звітна документація з переддипломної практики, подана не вчасно та оформлена неналежним чином, оцінюється на 1–5 балів менше.

Керівник/и переддипломної практики інформус/ють деканат факультету спеціальної освіти та соціально-гуманітарних наук Хортицької національної академії щодо фактичних термінів початку й закінчення практики, складу груп здобувачів освіти, які пройшли переддипломну практику та її результатів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

За шкалою ЄКТС	За шкалою академії	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90–100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	82–89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75–81 (добре)		
D	64–74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60–63 (достатньо)		
FX	35–59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1–34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Академічна доброчесність. *ХНА* : вебсайт URL : <https://repository.khnnra.edu.ua/%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0-%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C/> (дата звернення : 26.02.2025).
2. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г., Флока Л. В., Горячова О. О. *Методологія і організація наукових досліджень: навчальний посібник*. Полтава : GlobeEdit, 2020. 160 с. URL : <http://www.dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/10160/1/978-620-0-61809-2.pdf> (дата звернення : 27.02.2025).
3. Горшкова Г. В. *Методичні рекомендації щодо оформлення письмових робіт у текстовому процесорі «Microsoft Word» : для здобувачів першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти*. Запоріжжя : Вид-во Хортицької національної академії, 2023. 32 с. URL : https://drive.google.com/file/d/1uKPr-Ogs8SGpic10jyF0GKmAwDaNgFA0/view?usp=drive_link (дата звернення : 24.02.2025).
4. Кодекс академічної доброчесності : Наказ ректора Хортицької національної академії від 27.01.2020 № 33. URL : <https://khnnra.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Kodeks-dobrochesnosti-gotov.pdf> (дата звернення : 26.02.2025).
5. *Методичні рекомендації до проведення практики для здобувачів освіти спеціальності 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта / Педагогіка: навчально-методичний посібник / [кол. авторів; за заг. ред. Брушневської І.М.]*. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 212 с. URL : <https://vnu.edu.ua/uk/faculties-andinstitutions/fakultet-pedahohichnoyi-osvity-ta-sotsialnoyi-roboty> (дата звернення : 27.02.2025).
6. Положення про академічну доброчесність у комунальному закладі вищої

освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради : Наказ ректора Хортицької національної академії 27 січня 2020 року № 33. URL : <https://khnnra.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Polozhennya-pro-dobrochesnist-gotov.pdf> (дата звернення : 26.08.2024).

7. Положення про запобігання академічному плагиату у комунальному закладі вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради : наказ ректора Хортицької національної академії від 27 січня 2020 року № 33. URL : <https://khnnra.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Polozhennya-pro-zapobigannya-plagiatu-gotov.pdf> (дата звернення : 26.08.2024).

8. Положення про практичну підготовку та працевлаштування здобувачів вищої освіти і випускників комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради. URL : https://khnnra.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Poloz_Prakt_Pidg.pdf (дата звернення : 20.02.2025).

9. Про академічну доброчесність : Закон України. Додаток 3 до протоколу від 30.08.2022 №13(18). URL : https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2022/09/%D0%94%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BA-3.-%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%94%D0%BA%D1%82-3У-Про-академічну-доброчесність_липень2022.pdf (дата звернення : 28.02.2025).

Додаткові:

1. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків : Право, 2019. 368 с. URL : https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/OMND.pdf (дата звернення : 26.02.2025).

2. Котловий С. А., Павлик Н. П., Сейко Н. А., Ситняківська С. М. Методологія наукових досліджень : навчально-методичний посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 89 с. URL : <http://eprints.zu.edu.ua/35930/3/%D0%9C%D0%95%D0%A2%D0%9E%D0%94%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%93%D0%86%D0%AF%20%D0%9D%D0%90%D0%A3%D0%9A%D0%9E>

[%D0%92%D0%98%D0%A5%20%D0%94%D0%9E%D0%A1%D0%9B%D0%86%D0%94%D0%96%D0%95%D0%9D%D0%AC%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D1%87%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BA%2022%20%D0%BB%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BF%D0%B0%D0%B4%D0%B0.pdf](#) (дата звернення : 27.02.2025).

3. Про освіту : Закон України від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page#Text> (дата звернення : 24.02.2025).

ДОДАТКИ

Додаток А

Комунальний заклад вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради
Факультет спеціальної освіти та соціально-гуманітарних наук
Кафедра спеціальної освіти

КВАЛІФІКАЦІЙНА (МАГІСТЕРСЬКА) РОБОТА

Формування навчальної мотивації дітей старшого дошкільного віку з
розладами аутистичного спектра засобами дидактичних ігор

Виконала: здобувач освіти групи СОм(д)-2
спеціальності 016 Спеціальна освіта
Курченко Ірина Миколаївна
Керівник: Правдіна Н.П.
Рецензент: Назаренко Д. І.
Нормоконтроль _____Дар'я КРАВЧЕНКО

Запоріжжя
2025 р.

Додаток Б

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА ЗАСОБАМИ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР.....	11
1.1. Психолого-педагогічна характеристика дітей старшого дошкільного віку з розладами аутистичного спектра	11
1.2. Стан розробленості проблеми навчальної мотивації дітей старшого дошкільного віку з розладами аутистичного спектра.....	17
1.3. Дидактичні ігри як засіб формування навчальної мотивації	21
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА	26
2.1. Діагностика навчальної мотивації дітей старшого дошкільного віку з розладами аутистичного спектра	26
2.2. Аналіз результатів діагностики на констатувальному етапі.....	28
РОЗДІЛ 3. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА	33
3.1. Програма з формування навчальної мотивації дітей старшого дошкільного віку з розладами аутистичного спектра засобами дидактичних ігор.....	33
3.2. Аналіз результатів діагностики на контрольному етапі.....	38
ВИСНОВКИ	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	48
ДОДАТКИ	55

Додаток В

ВСТУП (ПРИКЛАД)

Актуальність дослідження. Розлади аутистичного спектра є одними з найпоширеніших невропсихічних розладів у дітей старшого дошкільного віку. Діти з розладами аутистичного спектра мають специфічні особливості у розвитку мовлення, спілкування, інтересів та поведінки, які негативно впливають на їх навчальну мотивацію та подальшу успішність під час навчання у закладі середньої освіти. У зв'язку з цим, вивчення особливостей навчальної мотивації дітей старшого дошкільного віку з розладами аутистичного спектра та її формування у цих дітей є важливим завданням для педагогів, психологів та інших фахівців, що працюють з цією категорією дітей.

Мотивація є внутрішньою силою, яка спонукає людину до активності та дії (за Н. Вороною) [5]. Мотивація у навчанні визначає ефективність та результативність навчального процесу. У дітей з розладами аутистичного спектра цей аспект може бути складнішим, оскільки вони можуть виявляти особливості у сприйнятті світу та в реакціях на навколишні подразники. Тому розуміння та врахування особливостей навчальної мотивації у цієї категорії дітей стає надзвичайно важливим завданням для педагогів та спеціалістів у галузі освіти.

Дидактична гра являє собою ігрову діяльність, яка має педагогічний характер та спрямована на виконання окремого розвитково-навчального завдання (за В. Соловйовим) [40, с. 27]. Дидактичні ігри є поліфункціональним засобом, який використовується у різних напрямках розвитку та навчання дітей. Практичний досвід сучасних педагогів вказує на вагомий потенціал дидактичних в процесі формування навчальної мотивації вихованців. Це стосується як дітей, які мають нормотиповий розвиток, так й окремі порушення розвитку.

У роботі враховані теоретико-методичні дані про загальні та специфічні закономірності розвитку дітей у нормі та при різних видах психічного

дизонтогенезу (Г. Бекетова, В. Бондар, Л. Виготський, Т. Вісковатова, І. Єременко, В. Лубовський, О. Лурія, Т. Сак, В. Синьов, Є. Синьова, Є. Соботович, Л. Фомічова, М. Шеремет, А. Шевцов, О. Хохліна та ін.); дослідження медичних, психологічних та педагогічних аспектів аутизму щодо його сутності, особливостей та шляхів корекції розвитку дитини зі спектром аутистичних порушень (О. Баєнська, С. Конопляста, К. Лебединська, О. Нікольська, Д. Шульженко, Т. Скрипник, В. Тарасун, Г. Хворова, А. Чуприков, Л. Шипіцина); наукові знання про мотиваційну поведінку дітей з позиції біхевіоральних досліджень (А. Маслоу, Г. Олпорт, Б. Скіннер, Е. Торндайк, Дж. Уотсон, Р. Шрам), когнітивноорієнтованого підходу (Д. Вестбрук, Дж. Гілфорд, Н. Кентор, М. Саллівен, М. Форд) та комунікативного підходу (S. Buckley, K. Feeley).

Особливості використання дидактичних ігор для формування навчальної мотивації дітей були висвітлені у працях наступних науковців М. Гришко, І. Кузьміна, Т. Марілова, Ю. Музика, А. Палажевич, Д. Панасенко, Ю. Саєнко, І. Степащук, І. Толмачова, Г. Туровська, Л. Чосік, А. Шкарбань та інші. На думку науковців, дидактичні ігри є оптимальними засобами для формування у дітей позитивної мотивації до навчання.

Незважаючи на певну розробленість проблеми, залишається багато невирішених питань що використання дидактичних ігор під час формування навчальної мотивації дітей старшого дошкільного віку з розладами аутистичного спектра, що зумовило вибір теми дослідження: «Формування навчальної мотивації дітей старшого дошкільного віку з розладами аутистичного спектра засобами дидактичних ігор».

Об'єкт дослідження: навчальна мотивація дітей старшого дошкільного віку з розладами аутистичного спектра.

Предмет дослідження: формування навчальної мотивації дітей старшого дошкільного віку з розладами аутистичного спектра засобами дидактичних ігор.

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність використання дидактичних ігор в процесі формування

навчальної мотивації дітей старшого дошкільного віку з розладами аутистичного спектра.

Відповідно до мети роботи необхідно вирішити наступні завдання:

1. Надати психолого-педагогічну характеристику дітей старшого дошкільного віку з розладами аутистичного спектра та проаналізувати стан розробленості проблеми навчальної мотивації дітей з розладами аутистичного спектра.

2. Схарактеризувати дидактичні ігри як засіб формування навчальної мотивації.

3. Дослідити стан навчальної мотивації дітей старшого дошкільного віку з розладами аутистичного спектра.

4. Розробити програму з формування навчальної мотивації дітей старшого дошкільного віку з розладами аутистичного спектра засобами дидактичних ігор та емпірично перевірити її ефективність.

Методи дослідження:

– теоретичні: аналіз, узагальнення, систематизація даних психолого-педагогічної літератури з проблеми дослідження;

– емпіричні: педагогічний експеримент (констатувальний етап), діагностичні методики «Діагностика готовності дитини до шкільного навчання» (А. Нежнова), «Внутрішня позиція майбутнього школяра» (Н. Гуткіна), анкетування батьків дітей з розладами аутистичного спектра (анкета створена на основі методики М. Гінзбурга «Навчальна мотивація»).

– статистичні: якісний та кількісний аналіз емпіричних показників.

Методологічним підґрунтям дослідження є:

– положення про сутність і закономірності розвитку дітей з порушеннями психофізичного розвитку (R. Mithyantha, R. Kneen, E. McCann, M. Bellman, O. Byrne, M. Shevell, A. Majnemer, В. Засенко, А. Колупасва, С. Кульбіда, Л. Прохоренко, Т. Сак, О. Таранченко, О. Ферт та ін.);

– принципи комплексного підходу до корекції та розвитку дітей з розладами аутистичного спектра (А. Душка, А. Кукуруза, К. Островська, О. Романчук, Т. Скрипник, Г. Супрун, Д. Шульженко);

– позиції міждисциплінарного підходу до обґрунтування змісту поняття «мотивація учіння» (Г. Гарднер, Дж. Гілфорд, Л. Терстоун, Е. Торндайк);

– теоретичні та методологічні основи формування мотивації до навчання та учіння у дітей з розладами аутистичного спектра (S. Baron-Cohen, N. Cantor, M. Valicenti-McDermott, C. Frith, M. Chagan, A. Goldman, J. Kihlstrom, S. Kristen, A. Leslie, B. Sodian та ін.);

– наукові знання про мотиваційну поведінку дітей з позиції біхевіоральних досліджень (А. Маслоу, Г. Олпорт, Е. Торндайк, Б. Скінер, Дж. Уотсон, Р. Шрам), когнітивноорієнтованого підходу (Дж. Гілфорд, Н. Кентор, Д. Вестбрук, М. Саллівен, М. Форд) та комунікативного підходу (S. Buckley, K. Feeley);

– вчення про гру як провідну діяльність дошкільника (Л. Григораш, Н. Михайленко, А. Руденок та ін.);

– вчення про дидактичну гру як метод розвитку (М. Гришко, І. Кузьміна, Т. Марілова, Ю. Музика, А. Палажєвич, Д. Панасенко, Ю. Саєнко, І. Степашук, І. Толмачова, Г. Туровська, Л. Чосік, А. Шкарбань).

База дослідження: заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №247 «Грибочок» Запорізької міської ради та Центр розвитку дітей з аутизмом та іншими розладами «Золотий ключик» м. Запоріжжя.

Апробація результатів: Курченко І. М.. Особистісно-мотиваційний компонент інклюзивної компетентності фахівців спеціальної освіти. *Психолого-педагогічний супровід дітей з інтелектуальними порушеннями в умовах спеціальної та інклюзивної освіти* : матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю 8 листопада 2024 р. / за ред. Т. О. Докучиної, відп. секретар О. І. Дмитрієва. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. 232 с. С. 70–72.

Теоретичне значення роботи полягає у тому, що в результаті дослідження науково-педагогічної літератури надано психолого-педагогічну характеристику дітей старшого дошкільного віку з розладами аутистичного спектра; проаналізовано стан розробленості проблеми навчальної мотивації дітей з розладами аутистичного спектра; схарактеризовано дидактичні ігри як засіб формування навчальної мотивації.

Практична значущість роботи визначена наданим методичним інструментарієм для діагностики стану навчальної мотивації дітей старшого дошкільного віку з розладами аутистичного спектра. Розроблена і експериментально апробована програма з формування навчальної мотивації дітей старшого дошкільного віку з розладами аутистичного спектра засобами дидактичних ігор. Експериментальні результати та зазначена програма можуть бути використані в освітньому процесі здобувачів освіти спеціальності 016 Спеціальна освіта, в професійній діяльності вчителями-дефектологами та іншими фахівцями, які працюють із зазначеною категорією дітей.

Структура та обсяг магістерської роботи: магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Основний зміст кваліфікаційної роботи викладено на _ сторінках. Загальний обсяг магістерської роботи становить _ сторінка.

Додаток Г

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ (ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ)

1. Бужинецька К. Дослідження навчальної мотивації дошкільників з порушеннями когнітивного розвитку. *Освіта осіб з особливими потребами: шляхи, розбудови*. Серія : Педагогічні науки. 2020. Вип. 16. С. 17–30.
2. Вікарі С. У нас дитина з аутизмом. Допомога сім'ям із дітьми з аутизмом. Практичні рекомендації для батьків і педагогів. Харків, 2019. 112 с.
3. Воронова Н. А. Мотивація навчальної діяльності молодших школярів. URL : <http://ekhssuir.kspu.edu/xmlui/bitstream/handle/123456789/2496/Мотивація%20навчальної%20діяльності20молодших%20школярів.pdf?sequence=1> (дата звернення : 01.03.2024).
4. Гуртовенко Н. В. Психологічна корекція поведінки та особливості психічного розвитку дітей, що страждають раннім дитячим аутизмом. *Габітус*. Серія : Спеціальна психологія. 2022. Вип. 39. С. 268–272.
5. Дєдов О. Діагностика готовності до школи. Хотин, 2014. 194 с.
6. Дзюбко Л. В., Гриценко Л. І. Мотивація навчальної діяльності як психолого-педагогічна проблема. *Психодіагностика* : збірник наукових праць «ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державн. пед. Університет імені Григорія Сковороди». Переяслав-Хмельницький : ПП «СКД», 2009. Вип. 4. С. 33–43.
7. Конєвич В. Розвиваючі ігри для дітей з аутизмом. Поради психолога. URL : <https://www.ircentr.space/rozvyvayuchi-igry-dlya-ditej-z-autyzmom-porady-psyhologa/doshhyky/> (дата звернення : 03.03.2024).
8. Кузьміна І. П. Роль дидактичної гри у навчальному процесі. URL : <http://confesp.fl.kpi.ua/node/1158> (дата звернення : 06.06.2024).
9. Марілова Т. Формування навчальної мотивації молодших школярів засобами дидактичних ігор. *Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи* : матеріали І наук.-практ. інтернет-конф. здобувачів другого (магістер.) рівня вищ. освіти першого року навчання ф-ту початк.

навчання, Харків, 17 трав. 2022 р. Харків : Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, 2022. С. 12.

10. Недозим І. В. Учні початкових класів із розладами аутистичного спектра: навчання та розвиток. Харків, 2020. 96 с.

11. Пророк Н. В., Кондратенко Л. О. Психологічна діагностика мотивації особистості до навчання в умовах інформаційного суспільства. Київ, 2020. 131 с.

12. Прохоренко Л. І., Бабяк О. О., Баташева Н. І., Душка А. Л. Навчання дітей з порушеннями когнітивного розвитку в умовах компетентнісного підходу. Київ, 2020. 435 с.

13. Ферт О. Г. Диференційований підхід до дітей з порушеннями психічного розвитку в інклюзивному освітньому процесі: дис. ... докт. пед. наук : 13.00.03. Київ, 2020. 501 с.

14. Шульженко О. Є. Показники емоційної стійкості студентів як компонента психологічної готовності до роботи з аутичними дітьми. URL : <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/16678/Shul%60zhenko%20%20d0%9e.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення : 10.04.2024).

15. Шуставецька Г. М. Психологічні особливості розвитку мотивації навчальної діяльності першокласників. URL : <https://core.ac.uk/download/pdf/78040318.pdf> (дата звернення : 08.03.2024).

16. Ярмола Н. А., Коваль-Бардаш Л. В., Компанець Н. М. Діти з особливими освітніми потребами у загальноосвітньому просторі. Київ, 2020. 208 с.

Додаток Д

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ (ПРИКЛАД ЗАПОВНЕННЯ)

Комунальний заклад вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради
(повне найменування закладу вищої освіти)

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

Вид практики	переддипломна
Здобувачка освіти	Курченко Ірина Миколаївна
Факультет	спеціальної освіти та соціально-гуманітарних наук
Кафедра	спеціальної освіти
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс	2
Група	СОМ(д)-2

Здобувач (ка)
освіти

Курченко Ірина Миколаївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

Прибув на підприємство, в організацію, установу: комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради *(центр комплексної реабілітації дітей з інвалідністю та дітей, які належать до групи ризику щодо отримання інвалідності Хортицької національної академії)*

Печатка
підприємства, організації,
установи

«02» вересня 2025 року

(дата)

Наталія КОЛОМОЄЦЬ

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи: комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради *(центр комплексної реабілітації дітей з інвалідністю та дітей, які належать до групи ризику щодо отримання інвалідності Хортицької національної академії)*

Печатка
підприємства, організації,
установи

«06» жовтня 2025 року

(дата)

Наталія КОЛОМОЄЦЬ

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Календарний графік проходження практики

№ з/П	Завдання практики	Тижні проходження практики						Відмітки про виконання
		1	2	3	4	5	6	
1	Відвідання установчої наради, проходження інструктажу з техніки безпеки. Ознайомлення з термінами проходження практики, з метою, завданнями та змістом практики, а також, зразками звітної документації. Отримання консультацій щодо ведення щоденника практики, написання психолого-педагогічних характеристик дитини, планів конспектів тощо	+						Виконано
2	Знайомство з базою практики, адміністрацією освітнього закладу, вчителем-логопедом, вихователями та вихованцями	+						Виконано
3	Робота зі створення сторінок рукопису кваліфікаційної (магістерської) роботи: титульна сторінка, зміст, вступ	+	+	+				Виконано
4	Опис та оформлення трьох методик діагностики за темою кваліфікаційної (магістерської) роботи здобувача освіти та аналіз результатів констатувального етапу дослідження	+		+				Виконано
5	Вивчення та складання списку наукових джерел (мінімум 40 україномовних джерел за останні 7 років) для кваліфікаційної роботи	+	+	+	+	+		Виконано
6	Ознайомлення з функціональними обов'язками вчителя-логопеда, діловою документацією, змістом, методами і формами роботи	+						Виконано
7	Проведення формувального етапу педагогічного		+	+	+	+		Виконано

	експерименту							
8	Аналіз результатів дослідження у межах контрольного етапу педагогічного експерименту					+		Виконано
9	Допомога вчителю-логопеду у підготовці необхідного навчально-методичного та дидактичного матеріалу	+	+	+	+	+		Виконано
10	Написання та оформлення тез доповіді на Всеукраїнську/ Міжнародну конференцію		+	+	+	+		Виконано
11	Виготовлення практичних матеріалів для проведення формульовального етапу дослідження щодо шляхів розв'язання проблеми, яка пов'язана з темою кваліфікаційної (магістерської) роботи	+	+	+	+			Виконано
12	Впровадження розроблених засобів у межах формульовального етапу педагогічного експерименту		+	+	+	+		Виконано
13	Оформлення звітної документації			+	+	+		Виконано
14	Заповнення щоденника практика та здача звітної документації	+	+	+	+	+		Виконано

Керівники практики
від закладу вищої освіти

_____ Галина ГОРШКОВА
_____ Анастасія ТУРУБАРОВА

Керівники практики
від підприємства, організації, установи

_____ Ольга ВАХРУШЕВА

Робочі записи під час практики

Дата/Час	Хід виконання завдань практики	Підпис керівника
02.09.2024	Проходження інструктажу з техніки безпеки. Ознайомлення з термінами проходження практики, з метою, завданнями та змістом практики, а також, зразками звітної документації. Отримання консультацій щодо ведення щоденника практики, написання психолого-педагогічних характеристик дитини, планів конспектів тощо. Знайомство з базою практики, адміністрацією освітнього закладу, вчителем-логопедом, вихователями та вихованцями Заповнення щоденника практики	Виконано
03.09.2024	Робота зі створення сторінок рукопису кваліфікаційної (магістерської) роботи: титульна сторінка, зміст. Ознайомлення з функціональними обов'язками вчителя-логопеда, діловою документацією, змістом, методами і формами роботи. Проведення заходів з адаптації дітей до практиканта. Заповнення щоденника практики	Виконано
04.09.2024	Вивчення та складання списку наукових джерел (мінімум 40 україномовних джерел за останні 7 років) для кваліфікаційної роботи. Допомога вчителю-логопеду у підготовці необхідного навчально-методичного та дидактичного матеріалу. Проведення заходів з адаптації дітей до практиканта. Заповнення щоденника практики	Виконано
05.09.2024	Робота зі створення сторінок рукопису кваліфікаційної (магістерської) роботи: титульна сторінка, зміст. Опис та оформлення трьох методик діагностики за темою кваліфікаційної (магістерської) роботи здобувача освіти та аналіз результатів констатувального етапу дослідження Заповнення щоденника практики	Виконано
06.09.2024	Виготовлення практичних матеріалів для проведення формувального етапу дослідження щодо шляхів розв'язання проблеми, яка пов'язана з темою кваліфікаційної (магістерської) роботи. Адаптація дітей до практиканта. Заповнення щоденника практики	Виконано
09.09.2024	Робота з написання тез (добір теми, опрацювання наукових джерел). Допомога вчителю-логопеду у підготовці необхідного навчально-методичного та	Виконано

	дидактичного матеріалу. Заповнення щоденника практики	
10.09.2024	Проведення формувального етапу педагогічного експерименту. Впровадження розроблених засобів у межах формувального етапу педагогічного експерименту. Заповнення щоденника практики	Виконано
11.09.2024	Робота зі створення сторінок рукопису: зміст, вступ. Вивчення та складання списку наукових джерел (мінімум 40 україномовних джерел за останні 7 років) для кваліфікаційної роботи. Заповнення щоденника практики. Заповнення щоденника практики	Виконано
12.09.2024	Проведення формувального етапу педагогічного експерименту. . Впровадження розроблених засобів у межах формувального етапу педагогічного експерименту. Робота з написання тез (затвердження теми, опрацювання наукових джерел). Заповнення щоденника практики	Виконано
13.09.2024	Робота зі створення сторінок рукопису: зміст, вступ. Виготовлення практичних матеріалів для проведення формувального етапу дослідження щодо шляхів розв'язання проблеми, яка пов'язана з темою кваліфікаційної (магістерської) роботи. Допомога вчителю-логопеду у підготовці необхідного навчально-методичного та дидактичного матеріалу Заповнення щоденника практики	Виконано
16.09.2024	Вивчення та складання списку наукових джерел (мінімум 40 україномовних джерел за останні 7 років) для кваліфікаційної роботи. Заповнення щоденника практики. Опис та оформлення трьох методик діагностики за темою кваліфікаційної (магістерської) роботи здобувача освіти та аналіз результатів констатувального етапу дослідження. Заповнення щоденника практики	Виконано
17.09.2024	Проведення формувального етапу педагогічного експерименту. . Впровадження розроблених засобів у межах формувального етапу педагогічного експерименту. Заповнення щоденника практики.	Виконано
18.09.2024	Робота зі створення сторінок рукопису: вступ. Допомога вчителю-логопеду у підготовці необхідного навчально-методичного та дидактичного матеріалу. Заповнення щоденника практики.	Виконано

19.09.2024	Проведення формувального етапу педагогічного експерименту. . Впровадження розроблених засобів у межах формувального етапу педагогічного експерименту. Робота з написання тез. Заповнення щоденника практики.	Виконано
20.09.2024	Виготовлення практичних матеріалів для проведення формувального етапу дослідження щодо шляхів розв'язання проблеми, яка пов'язана з темою кваліфікаційної (магістерської) роботи. Заповнення щоденника практики.	Виконано
23.09.2024	Робота зі створення сторінок рукопису: вступ. Робота з написання та оформлення тез. Допомога вчителю-логопеду у підготовці необхідного навчально-методичного та дидактичного матеріалу. Заповнення щоденника	Виконано
24.09.2024	Проведення формувального етапу педагогічного експерименту. . Впровадження розроблених засобів у межах формувального етапу педагогічного експерименту. Заповнення щоденника практики.	Виконано
25.09.2024	Вивчення та складання списку наукових джерел (мінімум 40 україномовних джерел за останні 7 років) для кваліфікаційної роботи. Заповнення щоденника практики.	Виконано
26.09.2024	Проведення формувального етапу педагогічного експерименту. . Впровадження розроблених засобів у межах формувального етапу педагогічного експерименту. Заповнення щоденника практики.	Виконано
27.09.2024	Робота з написання тез (редагування тексту, оформлення). Заповнення щоденника практики.	Виконано
30.09.2024	Допомога вчителю-логопеду у підготовці необхідного навчально-методичного та дидактичного матеріалу. Заповнення щоденника практики	Виконано
01.10.2024	Проведення формувального етапу педагогічного експерименту. . Впровадження розроблених засобів у межах формувального етапу педагогічного експерименту. Виготовлення презентації для захисту переддипломної практики.	Виконано
02.10.2024	Виготовлення презентації для захисту переддипломної практики. Написання звіту. Заповнення щоденника практики	Виконано
03.10.2024	Проведення формувального етапу педагогічного експерименту. Аналіз результатів формувального етапу педагогічного експерименту. Заповнення	Виконано

	щоденника практика	
04.10.2024	Аналіз результатів формувального етапу педагогічного експерименту. Затвердження тексту тез з науковим керівником кваліфікаційної роботи. Доопрацювання документації. Заповнення щоденника	Виконано

Відгук керівника від бази практики та оцінка роботи здобувача освіти під час практики

Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради (*центр комплексної реабілітації дітей з інвалідністю та дітей, які належать до групи ризику щодо отримання інвалідності Хортицької національної академії*)
(назва підприємства, організації, установи)

Курченко Ірина Миколаївна успішно пройшла переддипломну практику в центрі ранньої реабілітації дітей з інвалідністю та дітей із груп ризику. За період практики вона зарекомендувала себе як кваліфікований, старанний і відповідальний майбутній фахівець, який упевнено поєднує теоретичні знання із практичними вміннями.

Ірина Миколаївна продемонструвала глибоке розуміння базових положень дефектології та психокорекції, а також здатність адаптувати їх до реальних умов роботи з дітьми. Її професійна підготовка дозволила якісно виконувати діагностичні завдання та корекційно-розвивальну діяльність.

Здобувачка освіти успішно проводила діагностику, враховуючи індивідуальні особливості кожної дитини, що дозволило точно оцінювати потреби та планувати подальшу роботу. Під час занять Єлизавета Миколаївна створювала комфортну атмосферу, завдяки чому діти активно включалися в процес.

Практичні заняття проводилися на високому рівні. Вона демонструвала творчий підхід, ефективно організовувала діяльність дітей, добираючи завдання

відповідно до їхніх потреб і можливостей. Її професійний підхід забезпечив успішну реалізацію поставлених цілей.

Курченко Ірина Миколаївна проявила ініціативність і активність у роботі з колективом. Вона охоче співпрацювала з педагогами, батьками та вихователями, брала участь у плануванні індивідуальних програм розвитку, пропонуючи ефективні рішення. Її комунікаційні навички сприяли створенню позитивної атмосфери в команді.

Загалом Курченко Ірина Миколаївна продемонструвала високий рівень відповідальності, наполегливості та професійної підготовки. Її практична діяльність заслуговує на оцінку «відмінно».

Керівник практики від підприємства, організації, установи

_____ Ольга ВАХРУШЕВА
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Печатка

«4» жовтня 2024 року

Висновок керівника практики від закладу вищої освіти
про проходження практики здобувачем освіти
(для здобувача вищої освіти, який претендує на оцінку «відмінно»)

Здобувач освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти Курченко Ірина Миколаївна проходила переддипломну практику у термін з 02.09.2024 по 04.10.2024 на посаді вчителя-дефектолога. Під час практики Курченко Ірина Миколаївна виконала і здала копії таких сторінок рукопису кваліфікаційної (магістерської) роботи: титульна сторінка, зміст, вступ, список використаних джерел (мінімум 40 україномовних джерел за останні 7 років), написала тези до

конференції, зробили добірку методик діагностики за темою кваліфікаційної (магістерської) роботи здобувача освіти та аналіз результатів констатувального етапу дослідження; надала методичні рекомендації (програму тощо) щодо шляхів розв'язання проблеми, яка пов'язана з темою кваліфікаційної (магістерської) роботи; презентувала та успішно захистила звіт з переддипломної практики; якісно оформила та своєчасно надала звітну документацію та щоденник практики.

Під час практики Курченко Ірина Миколаївна відповідально і старанно ставилась до виконання завдань переддипломної практики. Для виконання завдань використовувала сучасну наукову та педагогічну літературу, позитивно реагувала на поради та зауваження керівника щодо проведення педагогічного експерименту та ведення документації. Курченко Ірина Миколаївна під час практики встановила позитивні відносини з керівником практики від академії, бази практики, учнями, їх батьками. Її комунікативні та організаційні навички розвинуті на високому рівні. Документи з практики здобувач освіти оформила та здала на перевірку вчасно. Курченко Ірина Миколаївна виконала в повному обсязі завдання практики, мета практики досягнута. Рекомендуємо оцінити проходження переддипломної практики Курченко І. М. на «відмінно».

Дата складання заліку «09» жовтня 2024 року

Оцінка:

за національною шкалою відмінно
(літерами)

кількість балів 93 (дев'яносто три)/А
(цифрами і літерами)

Керівники практики від закладу вищої освіти

_____ Анастасія ТУРУБАРОВА
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

_____ Галина ГОРШКОВА
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Додаток Е

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА АКАДЕМІЯ»
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

**Факультет спеціальної освіти та соціально-гуманітарних наук
Кафедра спеціальної освіти**

ЗВІТ

**з переддипломної практики
здобувача (ки) освіти групи СОМ(д)-2
факультету спеціальної освіти та соціально-гуманітарних наук
спеціальності 016 Спеціальна освіта**

ПІБ _____

(назва закладу освіти) Керівники практики:
ПІБ

Термін проходження практики:
з _____ 20__ р.
по _____ 20__ р.

м. Запоріжжя
20__– 20__ навчальний рік

ОРІЄНТОВНА СХЕМА ЗВІТУ

1. Прізвище, ім'я та по батькові, курс, факультет, освітній заклад у якому відбувалася практика.
2. Своєчасність та повнота виконаних завдань практики.
3. Яка робота була проведена під час переддипломної практики.
4. Рефлексія.
5. Рекомендації (зауваження та пропозиції щодо поліпшення умов проведення переддипломної практики).

ЗВІТ З ПРАКТИКИ
(ПРИКЛАД НАПИСАННЯ)
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА АКАДЕМІЯ»
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Факультет спеціальної освіти та соціально-гуманітарних наук
Кафедра спеціальної освіти

ЗВІТ
з переддипломної практики
здобувачки освіти групи СОм (д)-2
факультету спеціальної освіти та соціально-гуманітарних наук,
спеціальності 016 Спеціальна освіта

Курченко Ірини Миколаївни

КЗВО «Хортицька національна
навчально-реабілітаційна
академія» ЗОР (центр
комплексної реабілітації дітей з
інвалідністю та дітей, які
належать до групи ризику щодо
отримання інвалідності)

Керівники практики:
Горшкова Г.В
Турубарова А.В

Термін проходження практики:
з 02 вересня 2024р.
по 06 жовтня 2024 р.

м. Запоріжжя
2024-2025 навчальний рік

Я, Курченко Ірина Миколаївна, здобувачка освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти, 2 курсу, факультету спеціальної освіти та соціально-гуманітарних наук, проходила практику у КЗВО «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради (*центр комплексної реабілітації дітей з інвалідністю та дітей, які належать до групи ризику щодо отримання інвалідності Хортицької національної академії*), Наукове Містечко вулиця, 59, Запоріжжя 69000.

Метою переддипломної практики було формування інтегральної, загальної та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей майбутнього вчителя-логопеда у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Практика тривала п'ять тижнів з 02.09.2024 по 04.10.2024. Протягом першого тижня з нами було проведено інструктаж з техніки безпеки; нас ознайомили з термінами проходження практики, з метою, завданнями та змістом практики, а також, зразками звітної документації. Ми отримали консультації щодо ведення щоденника практики, написання психолого-педагогічних характеристик дитини тощо. Нас ознайомили з базою практики, адміністрацією освітнього закладу, вчителем-логопедом, вихователями та вихованцями групи, з якою я працювала під час практики; з функціональними обов'язками вчителя-логопеда, діловою документацією, змістом, методами і формами роботи. Я провела з дітьми групи багато часу і різних ігор, вправ в повсякденному житті поза заняттями з метою адаптації дітей до себе.

Протягом практики мною проведена робота:

- зі створення сторінок рукопису кваліфікаційної (магістерської) роботи: титульна сторінка, зміст, вступ;
- вивчення та складання списку наукових джерел (мінімум 40 україномовних джерел за останні 7 років) для кваліфікаційної роботи; опису та оформлення трьох методик діагностики за обраною мною темою кваліфікаційної (магістерської) роботи;
- здійснено аналіз результатів констатувального етапу дослідження;
- з написання тез тощо.

Мною було виготовлено практичні матеріали для проведення формувального етапу дослідження щодо шляхів розв'язання проблеми, яка пов'язана з темою кваліфікаційної (магістерської) роботи. Протягом практики я допомагала вчителю-логопеду у підготовці необхідного навчально-методичного та дидактичного матеріалу.

Під час практики було реалізовано завдання формувального етапу мого наукового дослідження у межах кваліфікаційної (магістерської) роботи. Згідно з розробленою програмою формування навчальної мотивації дітей старшого дошкільного віку з розладами аутистичного спектра засобами дидактичних ігор, я двічі на тиждень проводила заняття з дітьми. Мета програми: сформувати у старших дошкільників з розладами аутистичного спектра позитивне ставлення до школи та підвищити рівень їх навчальної мотивації.

У процесі занять застосовувалися різноманітні методи і прийоми корекційно-розвивальної роботи, зокрема, дидактичні ігри та бесіди. В результаті проведення формувального етапу накопичено матеріал для проведення наступного етапу мого наукового дослідження.

Під час практики була активна взаємодія з батьками дітей, обговорення їх потреб і проблем. На основі цього мною організовано консультації для підтримки батьків під час виконання домашніх завдань з дітьми.

Водночас проводила спільні заняття і консультації з іншими педагогами, вихователями. Здійснювала рефлексію щодо власної діяльності, що дозволило аналізувати ефективність проведених занять та виявляти можливості для їх вдосконалення.

Під час переддипломної практики були досягнуті значні результати у професійному розвитку. Здобуті знання щодо методів і технологій корекційно-розвивальної роботи з дітьми з порушеннями інтелектуального розвитку будуть застосовані мною у подальшій професійній діяльності. Переддипломна практика дозволила не лише закріпити теоретичні знання, але й значно вдосконалити практичні професійні навички. Зокрема, вдалося досягти значного прогресу в таких аспектах: успішно застосовувати методи діагностики для визначення рівня

розвитку дітей, що дозволило коригувати навчальні програми відповідно до потреб дітей; за допомогою індивідуальних і групових занять розвинути когнітивні та соціальні навички дітей з порушеннями мовлення; вдосконалити свої комунікативні навички під час взаємодії з батьками дітей та колегами. Переддипломна практика стала важливим етапом у професійному становленні.

Всі поставлені під час практики завдання я виконала вчасно.

На основі проведеного аналізу та рефлексії, продовжуватиму вдосконалення своїх компетентностей і компетенцій, орієнтуючись на інноваційні підходи та методики в корекційно-розвивальній діяльності.

07.10.2024

(підпис)

Ірина КУРЧЕНКО